

HE 134/2016 vp

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Lausuntona hallituksen esityksestä vuoden 2017 talousarvioksi todetaan ulosottotoimen osalta kunnioittaen seuraavaa.

Ulosottotoimen määrärahat vähenisivät ensi vuonna seitsemän prosenttia eli yli seitsemän miljoonaa euroa vuoteen 2016 verrattuna. Tähän sisältyy kuitenkin ulosoton rakenneuudistuksen (URA) hanketoimistossa tapahtuvia rahoituksen muutoksia ja kilpailukykysovimuksen (kiky) aiheuttamia todellisia säästöjä vastaavia menoleikkauksia, joten tilanne ei ole aivan niin lohduton kuin budjettiluvuista äkkiseltään voisi päätellä. Ulosoton varsinainen menojen vähennys asettunee noin kolmen miljoonan euron paikkeille, mikä tietysti sekin on paljon ja vastaa yli 50 henkilötyövuoden vähennystä. Aleneviin menokehyyksiin on pyritty sopeutumaan jo vuosia.

Ulosottotoimen taloudellisuuden ja tuottavuuden parantaminen ja sopeutuminen aleneviin menokehyyksiin edellyttävät rakenneuudistusta, jotta palkkakustannusten nopeaa kasvua voisi hillitä. Palkkakustannukset muodostavat ulosottotoimen menoista valtaosan, noin 80 %. Lisääntyvät ulosottoasiat, hyvä perintätulos, toiminnan automatisointi ja perimispalkkiojärjestelmä ovat nostaneet toimitusmiesten palkkoja yleistä palkkakehitystä nopeammin. Tämän asian yhteensovittaminen ulosottotoimen budjettirahoitukseen on ollut hankalaa, vaikka kehitys toisaalta nousevien ulosottomaksutulojen ja parantuneen perimistuloksen johdosta on ollut valtiolle ja muille velkojille myönteinenkin. Palkkausrakenteen muutokseen tähtäävät virkaehtosopimusneuvottelut ovat käynnissä.

Rakenneuudistuksen on tarkoitus valmistua vuoden 2019 alusta. Tarvittavat säädösmuutokset toteutettaisiin syksyllä 2017 annettavalla hallituksen esityksellä.

Rakenneuudistus kehittäisi organisaatiota, ulosottomenettelyä ja asioiden sähköistä käsittelyä. Se toteuttaisi budjettiesityksessä mainittuja tavoitteita siirtyä yhden viraston malliin, lisätä sähköistä asiointia ja toteuttaa käsittelyketjut ja –menettelyt siten, että ne määräytyvät asian laadun ja vaativuuden mukaan. Helppo rutiiniperintä tehtäisiin lähinnä toimistotyöskentelynä sähköisin työvälinein ja toimitusmiehet keskittyisivät vaativampiin täytäntöönpanotehtäviin.

Rakenneuudistus etenee aikataulussa ja sen pilotointi virastoissa näyttäisi uudistuksen olevan oikean suuntainen.

Juhani Toukola
valtakunnanvouti